

Områdeplan for Skeisvegen sør i Gausdal kommune

Konsekvenser for naturmangfold

Miljøfaglig
Utredning

Rapport MU2025-79

Forsidebilde

Gubbeskjegg (NT) var ganske vanlig i den gamle granskogen i planområdet. Foto: Bjørn Harald Larsen, 28.5.2025.

RAPPORT 2025-79

Utførende institusjon: Miljøfaglig Utredning AS	Prosjektansvarlig: Bjørn Harald Larsen
	Prosjektmedarbeider(e):
Oppdragsgiver: Gausdal kommune	Kontaktperson hos oppdragsgiver: Lars Kristian Hatterud
Referanse: Larsen, B. H. 2025. Områdeplan for Skei sør i Gausdal kommune. Konsekvenser for naturmangfold. Miljøfaglig Utredning Rapport 2025-79. 19 s. ISBN 978-82-345-0787-8.	
Referat: Gausdal kommune har sendt kommunedelplan for Skei ut på høring. Planen legger bla. opp til hytte-/reiselivsutbygging i området Skei sør. Kommunen ønsket en naturtypekartlegging og en belysning av planens konsekvenser for naturmangfold. Miljøfaglig Utredning har gjennomført naturtypekartlegging og vurdert konsekvensene av planen for naturmangfold og opp mot bestemmelsene i naturmangfoldlovens §§ 8-10. Blåbærskog med gran er dominerende naturtype i planområdet, med mindre innslag av svak lågurtskog. Langs bekkedrag og i forsenkninger er det hovedsakelig sterkt intermediaær og svakt kalkrik myr- og sumpskogsmark, i tillegg til små arealer med temmelig til ekstremt kalkrik myr- og sumpskogsmark samt at det finnes noen få svakt kalkrike kilder. I overgangssoner mellom blåbærskog og sumpskog er det noe høgstaudekog. Myrrealene sentralt i planområdet består av litt kalkfattige og svakt intermediaære myrkanter og sterkt intermediaære og svakt kalkrike myrkanter. Granskogen, særlig i vestre del av planområdet, er gammel, men ikke særlig dødvedik. To naturtypelokaliteter etter Miljødirektoratets instruks ble registrert i planområdet, én rik gransumpskog (sterkt truet naturtype) med høy kvalitet og én rik gransumpskog med svært høy kvalitet. Begge ligger i området med gammel granskog i vestre del av planområdet. Granskogen på fastmark i dette området har også viktige naturkvaliteter, med bla. spredt forekomst av rødlistearten gubbeskjegg samt at det er sannsynlig at rødlistede fuglearter bruker området, muligens også til hekking. Dersom planen realiseres slik den foreligger, vil begge naturtypelokalitetene gå helt tapt, noe som for delområdet med høy kvalitet gir stor negativ konsekvens og for delområdet med svært høy kvalitet svært negativ konsekvens. For øvrig natur i planområdet gir utbyggingsforslaget middels negativ konsekvens. Samlet for planen slik den er fremmet, tilsvare det stor negativ konsekvens for naturmangfold. Som avbøtende tiltak foreslås å ta ut de to utbyggingsområdene i vestre del av planen (FTU5 og KBA1), noe som også antydes fra kommunens side at er det mest aktuelle utfallet etter høring. Dersom planen allikevel skulle bli realisert med disse to utbyggingsområdene inne, må det foretas økologisk kompensasjon. I dette tilfelle er det mest aktuelle tiltaket at et tre ganger så stort areal med rik gransumpskog andre steder på tiltakshavers eiendom vernes, hvis det finnes.	

FORORD

Gausdal kommune har sendt kommunedelplan for Skei ut på høring. Planen legger bla. opp til hytte-/reiselivsutbygging i området Skei sør. Kommunen ønsket en naturtypekartlegging og en belysning av planens konsekvenser for naturmangfold. Til dette arbeidet har kommunen mottatt midler gjennom tilskuddsordningen Natursats. Miljøfaglig Utredning AS har fått i oppdrag av Gausdal kommune å gjennomføre kartleggingen og utredningen.

Kontaktperson hos oppdragsgiver har vært Lars Kristian Hatterud, mens Bjørn Harald Larsen har vært prosjektansvarlig hos Miljøfaglig Utredning. Kart har blitt utarbeidet av Helge Fjeldstad i MFU.

Eina, 20.10.2025

Miljøfaglig Utredning AS

Bjørn Harald Larsen

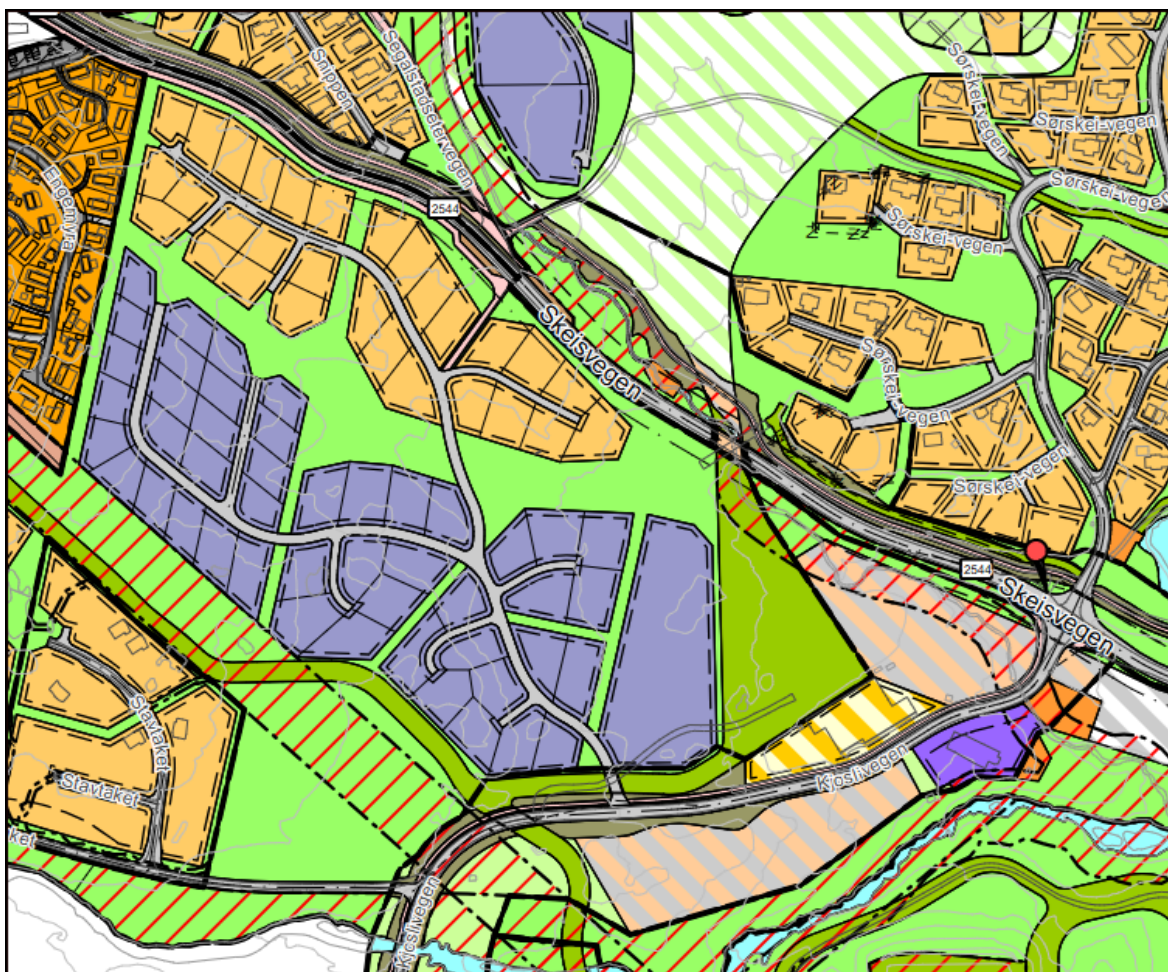
INNHold

FORORD	4
INNHold	5
1 INNLEDNING	6
2 METODE.....	8
2.1 KARTLEGGING AV NATURTYPER OG FLORA	8
2.2 METODE FOR VURDERING AV KONSEKVENSER FOR NATURMANGFOLD	8
3 NATURMANGFOLD	9
3.1 TIDLIGERE REGISTRERINGER	9
3.2 GENERELL BESKRIVELSE	9
3.2.1 Beliggenhet og naturgrunnlag	9
3.2.2 Naturtyper, vegetasjon og flora	10
3.2.3 Virveldyr og insekter	12
3.2.4 Forekomst av rødlistearter.....	12
3.2.5 Forekomst av fremmedarter.....	12
4 VERDIVURDERING OG PÅVIRKNING.....	13
4.1 VERDIVURDERING.....	13
4.2 DELOMRÅDER OG PÅVIRKNING	14
4.2.1 NM1 Engemyra øst 1.....	14
4.2.2 NM2 Engemyra øst 2.....	14
4.2.3 Øvrig natur.....	15
5 KONSEKVENSVURDERINGER	16
5.1 § 8 KUNNSKAPSGRUNNLAGET	16
5.2 § 9 FØRE-VAR-PRINSIPPET	16
5.3 § 10 ØKOSYSTEMTILNÆRMING OG SAMLET BELASTNING	16
5.4 KONSEKVENSER FOR NATURTYPER, FLORA OG FAUNA	16
5.5 SKADEREDUSERENDE TILTAK OG ØKOLOGISK KOMPENSASJON	16
6 KILDER.....	18

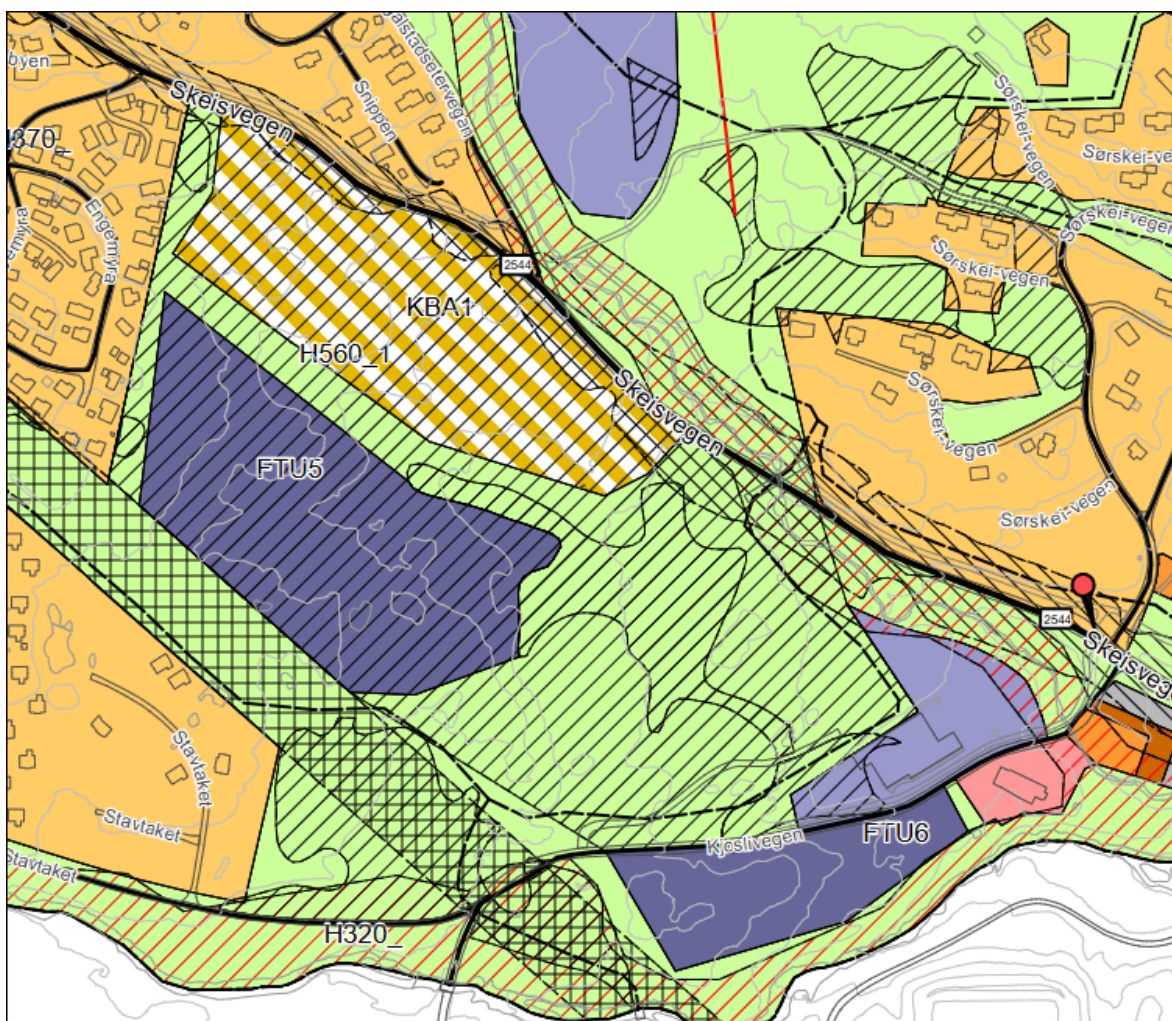
1 INNLEDNING

Området Skei sør ligger langs sør-/vestsida av Skeisvegen nordvest for Skei renseanlegg og Joker Skeikampen. Det foreligger en godkjent områdeplan for Skei sør fra 2014. Denne legger opp til hyttebygging i hele området, se figur 1. I prosessen med kommunedelplan for Skei har arealbruken i området blitt vurdert på nytt, og i forslaget som nå er ute på høring foreslås kombinert bebyggelse og anleggsformål (KBA) på den nordvestre delen av området, og fritids- og turistformål (FTU) på den sørvestre delen (se figur 2).

Gausdal kommune ønsket en naturtypekartlegging og konsekvensutredning på tema naturmangfold av en eventuell utbygging i området. Miljøfaglig Utredning AS fikk i oppdrag av kommunen å gjennomføre utredningen.

Figur 1. Godkjent områdeplan for Skei sør fra 2014. Blå tomter er med utleieklausul. Mottatt fra Lars Kristian Hatterud i Gausdal kommune på e-post 17.10. 2025.

Figur 2. Fra forslaget til kommunedelplan for Skei som ligger ute på høring. Mottatt fra Lars Kristian Hatterud i Gausdal kommune på e-post 17.10. 2025.

2 METODE

2.1 Kartlegging av naturtyper og flora

Feltarbeidet ble utført Området er kartlagt i henhold til Miljødirektoratets kartleggingsinstruks for utvalgskartlegging etter NiN2 (Natur i Norge) for 2025 (Miljødirektoratet 2025).

Kartleggingsinstruksen omfatter 111 aktuelle naturtyper som skal avgrenses og kvalitetsvurderes ved forekomst. Et sentralt utvalgsriterium for naturtypene i instruksen, er om naturtypen er rødlistet i norsk rødliste for naturtyper (Artsdatabanken 2018), og i alt 83 av naturtypene er oppført på rødlista.

Innenfor utredningsområdet er både generelle naturverdier, men særlig spesielt verdifulle forekomster blitt nærmere beskrevet og sistnevnte kartfestet. Verdifulle naturtyper er beskrevet etter standard metodikk ut fra kartleggingsinstruksen fra Miljødirektoratet. Naturtyper er kartlagt med Miljødirektoratets applikasjon NiN-App, mens artsfunn er registrert med Miljødirektoratets Arter-app.

Det ble også gjort artskartlegginger, der det særlig ble lagt vekt på å fange opp rødlistearter, fremmedarter og arter spesielt knyttet til aktuelle naturtyper etter kartleggingsinstruksen. Rødlistestatus for arter er basert på gjeldende norsk rødliste for arter (Artsdatabanken 2021). De fem kategoriene i rødlista er vist i tekstboks 1. De fem kategoriene for fremmedarter (Artsdatabanken 2023) er vist i tekstboks 2.

Tekstboks 1. Rødlistestatus:

CR = kritisk truet (Critically Endangered)
EN = sterkt truet (Endangered)
VU = sårbar (Vulnerable)
NT = nær truet (Near Threatened)
DD = datamangel (Data Deficient)

Tekstboks 2. Inndeling av fremmede arter med økologisk risiko:

NK = ingen kjent risiko (No known impact)
LO = lav risiko (Low impact)
PH = potensiell høy risiko (Potentially high impact)
HI = høy risiko (High impact)
SE = svært høy risiko (Severe impact)

2.2 Metode for vurdering av konsekvenser for naturmangfold

Anvendt metode er Miljødirektoratets veileder M-1941 for konsekvensutredning for tema naturmangfold fra 2023 (Miljødirektoratet 2023). Denne inneholder også behandling av prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-10. Vurderinger av effekter av restaurering og aktuelle avbøtende tiltak er også gjort i tråd med metoden i denne veilederen.

3 NATURMANGFOLD

3.1 Tidligere registreringer

Ingen registreringer av naturtyper etter DN-håndbok 13 eller Miljødirektoratets instruks er registrert i planområdet (Miljødirektoratet 2025). Det var også sparsomt med artsregistreringer i området før kartleggingen i 2025. Den vanlige karplanta tepperot er lagt inn vest for Joker Skeikampen, mens de vanlige humleartene trehumle og lundhumle er registrert i «skogen bak Joker Skeikampen 18.7.2022. Noen fugleobservasjoner ligger innenfor et stort område som omfatter den sørvestre delen av planområdet. Lokalitet er Skeislonan, og antakelig er de fleste observasjonene da gjort sørvest for planområdet. Dette området ble i 1990 betegnet som svært viktig hekkeområde for enkeltbekkasin, gluttstipe, tretåspett (NT), lavskrike, ravn, ringdue, møller og andre spurvefugler (Artsdatabanken 2025b).

Figur 3. Enkeltbekkasin hekker på Skeislonan, men neppe innenfor planområdet. Bildet er ikke tatt i planområdet. Foto: Bjørn Harald Larsen.

Ingen fremmedarter er registrert i planområdet.

3.2 Generell beskrivelse

3.2.1 Beliggenhet og naturgrunnlag

Planområdet ligger mellom Skei renseanlegg, Joker Skeikampen, Skeisvegen, Skeiporten hyttegrenn og Skeikampen hyttegrenn. På tross av at dette, er planområdet lite preget av nærheten til utbygde arealer. For det meste har området gammelskog og intakte myrarealer, med unntak av arealene omkring Jokerbutikken. Planområdet er småkupert og ligger mellom 695 moh.

og 740 moh. Det befinner seg i nordboreal vegetasjonssone (øvre barskogssone) og i overgangsseksjonen mellom svakt kontinental og svakt oseanisk vegetasjonsseksjon, dvs. at plantelivet etter norske forhold er preget av østlige trekk (Moen 1998). Berggrunnen i planområdet består av sandstein og skifer (NGU 2025a), noe som kan gi opphav til en ganske kravfull flora. Morenemassene har stor mektighet i hele området (NGU 2025b).

3.2.2 Naturtyper, vegetasjon og flora

Blåbærskog (T4-C-1 etter NiN-systemet) er dominerende naturtype i planområdet, med mindre innslag av svak lågurtskog (T4-C-2). Langs bekkedrag og i forsenkninger er det hovedsakelig sterkt intermediær og svakt kalkrik myr- og sumpskogsmark (V2-C-2) – små arealer også med temmelig til ekstremt kalkrik myr- og sumpskogsmark (V2-C-3), samt at det finnes noen få svakt kalkrike kilder ((V4-C-2). I overgangssoner mellom blåbærskog og sumpskog er det små arealer med høgstaudekog (T4-C-18). Myrarealene sentralt i planområdet består av litt kalkfattige og svakt intermediære myrkanter (V1-C-6) og noe sterkt intermediære og svakt kalkrike myrkanter (V1-C-7). Smale arealer inn mot Skeisvegen og de utbygde arealene i sør har sterkt endret fastmark med jorddekke (T35-C-1).

Figur 4. Av våtmark er det noe større arealer med intermediær myrkant (V1-C-6) sentralt i planområdet, samt små areal i nord og nordvest. Foto: Bjørn Harald Larsen, 28.5.2025.

Gran er dominerende treslag i hele planområdet. Innslaget av furu og bjørk er lite, mens det så vidt finnes selje og gråor langs bekker og i myrkantene.

Det blir drevet aktivt skogbruk i planområdet, og skogen har varierende alder. I den vestre delen er skogen gammel og med et svakt naturskogspreg (flersjiktet, men med lite dødved). Ifølge Kilden (NIBIO 2025) er bestandsalderen på det meste av skogen her ca. 140 år. Dette gjelder både fastmarkskogen og sumpskogen. Sumpskogene har noe mer dødved enn fastmarkskogen, men heller ikke i sumpskogene er det mye verken av liggende død eller stående død ved. To lokaliteter med rik gransumpskog etter Miljødirektoratets instruks for naturtypekartlegging ble kartlagt i

planområdet. I det nye laget med naturskog i Naturbase, er det i en stor del av planområdet høy sannsynlighet for naturskog og det meste av skogen er før 1940 og ikke flatehogd.

Figur 5. Det blir drevet aktivt skogbruk i området, og selv nærmere halvparten av planområdet har gammel granskog, er det lite død ved i skogen. Foto: Bjørn Harald Larsen, 28.5.2025.

Floraen i blåbærskogen og den svake lågurtskogen er ordinær, men de vanligste karakterartene for skogtypene, slik som blåbær, skogstjerne, maiblom, gaukesyre og skogstorkenebb. På høgstaudearealene kommer det inn arter som tyrihjel, hvitbladtistel, enghumleblom og vendelrot. Sumpskogene er mer artsrike, men heller i disse ble uvanlig eller rødlistede karplanter

registrert. Artssammensetningen bestod typisk av arter som maigull, hvitveis, enghumleblom, bekkeblom, mjørdurt og skogsnelle samt sumphaukeskjegg i de rikeste partiene. I den rike kilden ble brønnkarse, bekkeblom, skogstjerneblom, enghumleblom og vendelrot notert, mens det i de rikeste myrkantene ble registrert mange av de samme artene som i sumpskogene.

Kryptogamfloraen var også ganske ordinær, med vanlige vedboende sopper som rødbrandkjuke, gullkjuke, ferskenhatt, vedmusling og granstokkjuke. Gubbeskjegg ble funnet flere steder, og dette er den vanligste rødlistede lavarten i fjellnær barskog i Sør-Norge. For øvrig ble det registrert en del andre vanlige hengelv.

3.2.3 Virveldyr og insekter

Planområdet ble befart utenfor hekkesesongen for fugl, men verken tidligere registreringer eller potensialvurderinger under kartleggingen tilsier at området er viktig som hekkeområde for sjeldne, uvanlige eller rødlistede fuglearter. Til det er skogarealene for fragmenterte og de sterkt endrete områdene for intensivt benyttet (golfbane, campingplass mv.). Granmeis (VU) og grønnfink (VU) er registrert utenfor hekketida, og sannsynligvis hekker de i nærliggende områder med gunstigere hekkehabitat (henholdsvis mer sammenhengende skogområder og ekstensiv kulturmark). Åkerrikse (CR) ble hørt fra graseng like vest for planområdet i juni 2017. Innenfor planområdet er det for kortvokste grasarealer (knyttet til golfbanen) til å kunne være egnet habitat for åkerrikse.

Ingen registreringer av insekter foreligger fra planområdet.

3.2.4 Forekomst av rødlistearter

Høstmariønkel (VU) ble funnet i veikant ved Gausdal Sanatorium i 1948, dvs. i nærheten av det som i dag er Gausdal Hotell (Velkomstsenteret). Med stor sannsynlighet er funnstedet nå ødelagt av utbygginger i området, og arten ble ikke registrert under feltarbeidet i 2025. Ingen rødlistearter utenom fugl ble registrert innenfor planområdet. Fra tidligere foreligger noen registreringer av rødlistede fuglearter som registrert tidligere – alle i vinterhalvåret (se kap. 3.1). Av rødlistede pattedyr er det sannsynlig at hare (NT) kan ha tilhold i området, men ingen konkrete registreringer foreligger.

Tabell 1. Kjente forekomster av rødlistearter i utredningsområdet for detaljreguleringsplan for Skeisvegen sør på Skei i Gausdal. Artene er systematisert etter rødlistekategori, dernest vitenskapelig navn.

Norsk navn	Vitenskapelig navn	Rødlistestatus	Forekomst
Lav			
Gubbeskjegg	<i>Alectorias samentosa</i>	NT	Funnet spredt i området under feltarbeidet i mai 2025
Fugl			
Båndkorsnebb	<i>Loxia leucoptera</i>	VU	1 hann observert i planområdet 28.5.2025
Granmeis	<i>Poecile montanus</i>	VU	Observert i februar 2022 ved Gausdal Hotell
Tretåspett	<i>Picoides tridactylus</i>	NT	Hekkefugl på Skeislonan, ingen registreringer i planområdet, men sannsynlig leveområde
SUM	5 arter		

3.2.5 Forekomst av fremmedarter

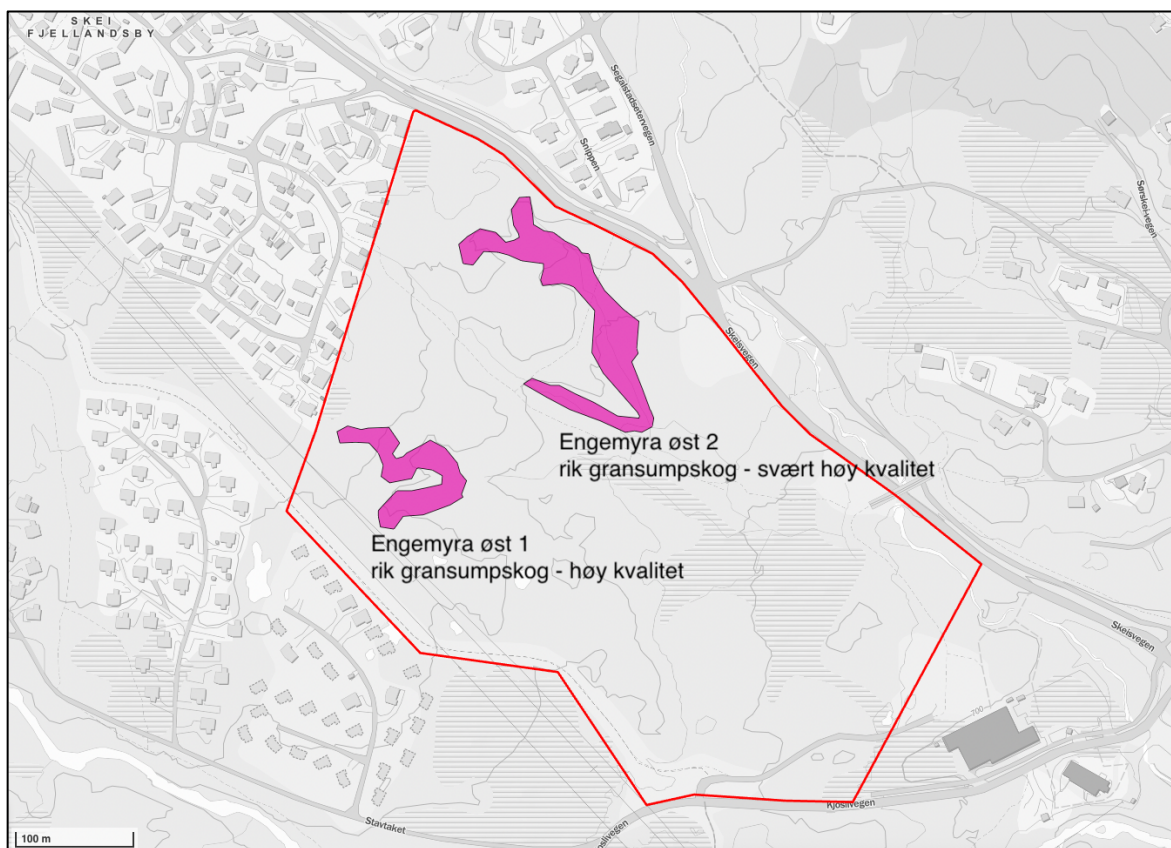
Ingen fremmedarter ble registrert i planområdet.

4 VERDIVURDERING OG PÅVIRKNING

4.1 Verdivurdering

På basis av feltarbeidet i mai 2025 er det skilt ut to delområder av særlig betydning for naturmangfold i planområdet. Begge områdene har naturtypen rik gransumpskog i henhold til Miljødirektoratets instruks for naturtypekartlegging (Miljødirektoratet 2025). Rik gransumpskog er rødlistet som sterkt truet (EN). Begge lokalitetene har høy kvalitet, og det gjør at delområdene etter metoden plasseres i øvre del av skalaen for stor verdi (jf. Miljødirektoratet 2023).

Andre arealer med gammel granskog i planområdet har også viktige naturkvaliteter, men kvalifiserer ikke til kartlegging etter instruksen. Kravet for å kartlegge gammel granskog med gamle trær, er at det skal være mer enn to trær eldre enn 150 år per dekar. Bestandsalderen for granskogen i hogstklasse 5 i området er av NIBIO (2025) beregnet til ca. 140 år. Skogen har heller ikke nok død ved til å kunne kartlegges som dødvedrik gammel granskog etter instruksen. Det betyr ikke at skogen er uten naturverdier. Rødlistearten gubbeskjegg (NT) forekommer, og antakelig hekker eller omfattes planområdet av leveområder for granmeis (VU) og tretåspett. Det er derfor skilt ut et gammelskogsområde i vestre del av planområdet som har fått middels verdi som leveområde for rødlistede fuglearter.

Figur 6. Kartlagte naturtypelokaliteter etter Miljødirektoratets instruks i planområdet. Disse tilsvarer delområde 1 og delområde 2.

Tabell 2. Oversikt over delområder i utredningsområdet for detaljreguleringsplan for Skeisvegen sør i Gausdal kommune.

Nr.	Navn	Registreringskategorier	Verdi
NM1	Engemyra øst 1	Naturtype etter MI (rik gransumpskog)	Svært stor verdi (nedre del)
NM2	Engemyra øst 2	Naturtype etter MI (rik gransumpskog)	Svært stor verdi (øvre del)
NM3	Øvrig natur	Leveområde for nær truede arter	Middels verdi

4.2 Delområder og påvirkning

4.2.1 NM1 Engemyra øst 1

Registreringskategori: Naturtyper etter Miljødirektoratets instruks

Naturtype: Rik gransumpskog

Rødlistestatus: Sterkt truet (EN)

Kvalitet: Høy

Verdi etter M-1941: Svært stor (nedre del av skalaen)

Beskrivelse: Sumpskog langs bekkesig med grunntype sterkt intermediaær og litt kalkrik myr- og sumpskogsmark (V2-C-2) og innslag av sterkt intermediaær og litt kalkrik kilde (V4-C-2).

Tilstand vurderes primært til god, da lokaliteten har gammel normalskog, intakt vannhusholdning og er uten fremmedarter og slitasje. Men det går en traktorveg gjennom lokaliteten, som berører ca. 5 % av arealet, og det gir nedgradering til moderat tilstand. Gran er dominerende treslag.

Naturmangfold vurderes primært til moderat basert på forekomst av to habitatspesifikke arter (maigull og bekkeblom), men klar kildevannspåvirkning gir oppgradering til stort naturmangfold. Lokaliteten er for øvrig relativt liten (3697 m²), har lite liggende død ved av store dimensjoner (0-1/daa) og kun forekomst av én rødlisteart (gubbeskjegg NT).

Påvirkning: Delområdet ligger innenfor areal foreslått til fritids- og turistformål, og dersom det realiseres vil delområdet gå helt tapt (jf. figur 2). Etter M-1941 tilsvarer dette at delområdet blir sterkt forringet/ødelagt.

4.2.2 NM2 Engemyra øst 2

Registreringskategori: Naturtyper etter Miljødirektoratets instruks

Naturtype: Rik gransumpskog

Rødlistestatus: Sterkt truet (EN)

Kvalitet: Svært høy

Verdi etter M-1941: Svært stor (øvre del av skalaen)

Beskrivelse: Sumpskog langs to bekkesig, som møtes i overgangen til myrkant sentralt i planområdet. Grunntyper etter NiN er sterkt intermediaær og litt kalkrik myr- og sumpskogsmark (V2-C-2) og noe temmelig til ekstremt kalkrik myr- og sumpskogsmark (V2-C-3).

Tilstand vurderes til god, da lokaliteten har gammel normalskog, intakt vannhusholdning og er uten fremmedarter samt har lite slitasje (sti) og ingen spor etter tyngre kjøretøy. Gran er dominerende treslag.

Naturmangfold vurderes primært til moderat basert på størrelse (7728 m²) og forekomst av tre habitatspesifikke arter (sumphaukeskjegg, maigull og bekkeblom), men svak kildevannspåvirkning

gir oppgradering til stort naturmangfold. Lokaliteten har ellers lite liggende død ved av store dimensjoner (0-1/daa) og kun forekomst av én rødlisteart (gubbeskjegg NT). I tillegg kan det nevnes at den litt uvanlige råtevedmosen råteflik ble registrert.

Figur 7. Råteflik ble funnet på sterkt nedbrutt granlåg på lokaliteten. Foto: Bjørn Harald Larsen, 28.5.2025.

Påvirkning: Så å si hele delområdet ligger innenfor areal avsatt til kombinert bebyggelse og anleggsformål. Dersom arealbruken blir realisert vil delområdet gå helt tapt, jf. figur 2. Etter M-1941 tilsvarer dette at delområdet blir sterkt forringet/ødelagt.

4.2.3 Øvrig natur

Registreringskategori: Arter med økologiske funksjonsområder

Funksjon: Forekomst av den nær truede arten gubbeskjegg, samt antatt leveområde for fuglearter som granmeis (VU) og tretåspett (NT).

Verdi etter M-1941: Middels

Beskrivelse: Gammel granskog, hovedsakelig ca. 140 år gammel, med innslag av rik gransumpskog og rike myrkanter. Gubbeskjegg (NT) forekommer spredt, mens granmeis (VU) og tretåspett (NT) er registrert like i nærheten, og antakelig inngår området i leveområde/territorium for disse artene. Båndkorsnebb (VU) hann registrert under feltarbeidet i mai 2025, men dette vurderes å være et streifende individ.

Påvirkning: Mer enn 50 % av delområdet ligger innenfor foreslåtte utbyggingsområder, og delområdet blir derfor sterkt forringet dersom planen realiseres i sin nåværende form.

5 KONSEKVENSVURDERINGER

Naturmangfoldlovens § 7 lyder: «*Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.*»

Nedenfor følger en gjennomgang av §§ 8-10, og en vurdering av hvorvidt disse er besvart.

5.1 § 8 Kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget i planområdet er relativt godt, der kartlegging ble foretatt i vekstsesongen og i hekkesesongen for fugl. Det ble kartlagt naturtyper etter Miljødirektoratets instruks og tilhørende artskartlegging. Karplanter, fugl, vedlevende sopp og lav anses som relativt godt undersøkt. Når det gjelder fugl er vurderingen både basert på observasjoner i felt og potensialvurderinger, i mindre grad også på tidligere observasjoner. Opplagte mangler er undersøkelser av marklevende sopp og insekter, men potensialet for funn av uvanlige eller rødlistede innenfor disse artsgruppene vurderes som lavt. De beskrevne manglene anses ikke å være så store at det er sannsynlig at verdivurderingene av delområdene vil endres med bedre kunnskapsgrunnlag.

5.2 § 9 Føre-var-prinsippet

Det er altså ikke utført undersøkelser av marklevende sopp og insekter i planområdet. Selv om potensialet for funn innenfor disse gruppene vurderes som lavt, må dette tas i betraktning i et føre-var-perspektiv.

5.3 § 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

Områdene som går tapt innenfor planområdet med realisering av planen slik den er lagt ut på høring, er rik gransumpskog av høy og svært høy kvalitet. Truslene mot denne naturtypen er først og fremst hogst og drenering, og i tillegg med nedbygging som en viktig faktor i låglandet spesielt, men også i høyereliggende reiselivsområder. Tiltakets økning av samlet belastning for naturtypen vurderes å være av relativt liten betydning pga. lokalitetenes beskjedne størrelse.

5.4 Konsekvenser for naturtyper, flora og fauna

Etter metodikken i M-1941 (Miljødirektoratet 2025) får delområde 1 og 2 svært stor negativ konsekvens (4-) dersom delplanen realiseres etter høringsforslaget. For delområde 3 får planen middels negativ konsekvens (2-). Samlet tilsvarer dette at planforslaget gir **svært stor negativ konsekvens** for naturmangfold. Vurderingen støtter seg på at to delområder med en sterkt truet naturtype får svært stor negativ konsekvens av tiltaket.

5.5 Skadereduserende tiltak og økologisk kompensasjon

Dersom de to utbyggingsområdene i vest (FTU5 og KBA1 i figur 2) tas ut av planen, slik oppdragsgiver antyder at er sannsynlig i e-post 17.10.2025, vil konsekvensgraden bli redusert betydelig, og tiltaket får maksimalt middels negativ konsekvens. Hvis disse utbyggingsområdene

derimot realiseres, vil det være nødvendig med økologisk kompensasjon. Det kan gjøres ved at det vernes et minst tre ganger så stort areal med rik gransumpskog på grunneiers/tiltakshavers eiendom. Arealet bør være større pga. at kompensasjonen ikke tilfører noe nytt areal med rik gransumpskog, kun sikrer ett eller flere områder hvor naturtypen finnes. (Planen vil fortsatt innebære et netto tap av naturtypen).

6 KILDER

Artsdatabanken 2018. Norsk rødliste for naturtyper 2018.

<https://www.artsdatabanken.no/rodlisteformaturtyper>

Artsdatabanken 2021. Norsk rødliste for arter 2021.

<https://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/>

Artsdatabanken 2023. Fremmede arter i Norge - med økologisk risiko 2023. Hentet 30.9.2025 fra

<https://lister.artsdatabanken.no/fremmedartslista/2023>.

Artsdatabanken 2025a. Natur i Norge. Hentet 30.9.2025 fra <https://www.artsdatabanken.no/NiN>

Artsdatabanken 2025b. Artskart. Hentet 30.9.2025 fra <https://artskart.artsdatabanken.no/>

Miljødirektoratet 2024. Kartleggingsinstruks – Kartlegging av terrestriske Naturtyper etter NiN2. Versjon 09.04.2024. M-2209/2024. 411 s.

Miljødirektoratet 2025. Naturbase. Hentet 30.9.2025 fra

<https://geocortex02.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>

Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge. Vegetasjon. Statens kartverk. Hønefoss.

NGU 2025a. Norges geologisk undersøkelse. Berggrunnskart. Hentet 30.9.2025 fra

https://geo.ngu.no/kart/berggrunn_mobil/

NGU 2025b. Norges geologisk undersøkelse. Løsmassekart. Hentet 30.9.2025 fra

https://geo.ngu.no/kart/losmasse_mobil/

NIBIO 2025. Kilden – arealinformasjon. Hentet 30.9.2025 fra <https://kilden.nibio.no>

Miljøfaglig Utredning AS ble etablert i 1988. Firmaet tilbyr miljøfaglig rådgivning. Virksomhetsområdet omfatter blant annet:

- Kartlegging og konsekvensanalyse på fagtema naturmangfold
- Skjøtelsesplaner og forvaltningsplaner
- Utarbeiding av kart (illustrasjonskart og GIS)
- FoU-virksomhet
- Kurs og foredrag

Hjemmeside: www.mfu.no

Org.nr.: 984494068 MVA